

Narodna banka na Republika Makedonija
Direkcija za istraživanja

Mesečna informacija
9 / 2007

Noemvri, 2007 godina

S O D R @ I N A

Poznačajni ekonomski nastani i promeni vo zakonskata regulativa vo Republika Makedonija vo septemvri 2007 godina	4
I. Dvi`ewa vo realniot sektor	6
II. Monetarni dvi`ewa	8
III. Nadvore { notrgovski i devizni dvi`ewa	10
Pri log tabel i	12

**Pozna~ajni ekonomski nas tani i promeni vo zakonska t a regula t iva
vo sep t emvri 2007 godina**

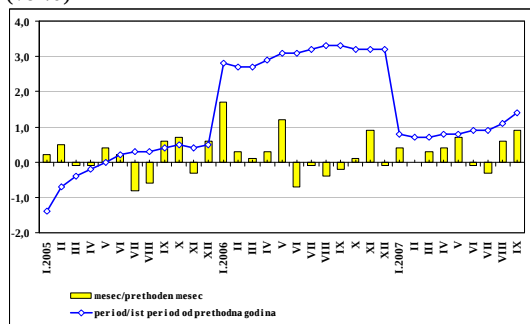
- ❖ Na 3 septemvri, spored odlukata na Regulatornata komisija za energetika, rafineriski te i maloprod a`ni te ceni na na ften i te deriva ti bea namaleni vo prosek za 0,95% i 0,65%, soodvet no („Slu`ben vesnik na RM“ br. 105/2007), a spored odluka ta od 17 sep t emvri, ist i te se zgolemija vo prosek za 6,79% i 4,75%, soodvet no („Slu`ben vesnik na RM“ br. 111/2007).
- ❖ Na 10 septemvri be{e potpi{an dogovor me|u Vladata na Republika Makedonija i Vladata na Avs trija za odbegnuvawe na dvojno odano~uvawe vrz osnova na danoci te na dohod i na kapi tal.
- ❖ Vo periodot od 11-23 septemvri vo Makedonija prestojuva{e redovната misija na MMF, so cel konsul t acii za Tret iot pregled na „S t end baj“ - aran`manot.
- ❖ Na 13 septemvri japonskata kredit na rejting agencija JCR prvpat dodeli ocenki za kreditniot rejting na Makedonija: za dolgoro~en dolg vo stranska valuta BB+ so stabilen izgled i dolgoro~en dolg vo doma{na valuta BBB- so stabilen izgled. Dodeleniot krediten rejting, pred s e, se dol`i na kontinuiranata ekonomska i fiskalna stabilnost, poddr`ana so pruden t na ekonomska i fiskalna poli tika, kako i na implementacijata na strukturnite reformi i steknuvaweto na dr`avata so kandidatski s tatus za vlez vo Evropska t a unija.
- ❖ Na 13 septemvri be{e potpi{an dogovor so [vajcarskata agencija za razvoj i sorabotka za poddr{ka na Zaednicata na edinici te na lokalna t a samouprava (ZELS) vo procesot na gradewe na finansiskata odr`livost na zaednicata i na zgolemuwaweto na usluga te kon op{t ini te. So dogovorot e predvideno [vajcarskata agencija za razvoj i sorabotka do krajo t na 2010 godina da ñ dodeli na ZELS finansiska pomo{ vo iznos od okolu 2,5 milioni {vajcarski franci, za razvoj i jaknewe na op{t ini te i zgolemuwawe na nivniot kapaci tet vo davaweto na usluga kon gra|ani te so cel podgotveno da im se izleze vo presret na predizvicite od vtorata faza na decent ralizacija t a.
- ❖ Na 17 sep t emvri Agencija t a na SAD za me|unaroden razvoj (USA ID) po tpi{a dogovori za par tnerstvo so Uni banka i so NLB lizing, so koi bea obezbedeni 20 milioni dolari za Republika Makedonija vo ramki na garantnata programa za razvoj na malite i sredni te pretprijatija i na proekt i te za energetska efikasnost i infrastruktura vo op{t ini te vo Makedonija.
- ❖ Na 18 septemvri bea potpi{ani tri dogovori za zaem so Svetska t a banka, vo vkupen iznos od 53 milioni evra. Rokot na isplata e 17 godini so pet godini grejs-period i kamat na stapka Libor plus 0,3%. Se raboti za Dogovor za vtoriot zaem za razvojni poli tiki (PDPL 2), za Proektot za olesnuvawe na trgovijata i transportot vo Jugoisto~na Evropa (TTFSE 2) i za Proektot za zajaknuvawe na zemjodelski ot sektor.
- ❖ Na 19 septemvri oficijalno zapo~na so rabota tretiot mobil en operator vo Makedonija „Nov operator“, ~len na „Mobilkom Avs trija“ grupacijata, koj {to na makedonski ot pazar nastapi so brendot VIP. Pri toa, od 20 septemvri ponudi te na noviot mobil en opera tor im s tanaa dostapni na korisnici te.
- ❖ Na 24 septemvri vo Skopje be{e otvoren Centarot za razvoj na pretpriema~i i menaxeri (CEED), so cel pottiknuvawe na razvojoj na malite i sredni te pretprijatija preku obuka na pretpriema~ite i nivni te menaxerski timovi od strana na 25 uspe{ni doma{ni i regionalni pretpriema~i. Centarot e poddr`an od Amerikanskata agencija za me|unaroden razvoj (USA ID) i od Kompanijata za upravuvawe so investicioni fondovi SEAF.

- ❖ Na 28 septemvri vo Ohrid se odr`a sredba na ministrite za ekonomija vo ramki na Zaedni~kiot komitet na Centralno evropskiot dogovor za slobodna trgovija (CEFTA). Na sredba ta u~estvuvaat pretstavnici na Hrvatska, Albanija, Makedonija, Bosna i Hercegovina, Moldavija i na UNMIK-Kosovo - dosega{ni te~lenki na CEFTA, kako i na Srbija i Crna Gora koi }e pristapata kon ovoj dogovor, kako i pretstavnici na me|unarodata zaednica.
- ❖ Novi zakonski propisi:
 - Zakon za izmenuvawe i dopolnuvawe na Zakonot za Carinskata uprava ("Slu`ben vesnik na RM" br. 107/2007);
 - Zakon za vospostavuvawe mre`a za pribirawe na smetkovodstveni podatoci od zemjodelski stopanstva ("Slu`ben vesnik na RM" br. 110/2007);
 - Zakon za platniot promet ("Slu`ben vesnik na RM" br. 113/2007);
 - Zakon za izmenuvawe i dopolnuvawe na Zakonot za danokot na dodadena vrednost ("Slu`ben vesnik na RM" br. 114/2007);
 - Zakon za ratifikacija na Dogovorot me|u Vladata na Republika Makedonija i Vladata na Italijanskata Republika za konsolidacija i otplata na odredeni dolgovi ("Slu`ben vesnik na RM" br. 114/2007);

I. Dvi`ewa vo realniot sektor

Umerenoto zgolemuwawe na stapkata na inflacija prodol`i i vo septemvri 2007 godina, koga na mesečna osnova taa iznesuwa`e 0,9%, {to celosno se dol`i na porastot na cenite na stokite za li`na potro{uva`ka. Mese`nata inflacija re`isi celosno e determinirana od porastot na cenite vo kategorijata „ishrana“ (za 2,3%, ili pridones od 0,8 procentni poeni vrz vkupnata inflacija) zaradi poizrazeniot negativen efekt na su{niot period vrz zemjodelskoto proizvodstvo. Vo ramki na ovaa kategorija, najgolemi inflatorni pritisoci proizleguvaat od porastot na cenite na sve`iot zelen`uk, na rastitelnite masti (zaradi kontinuiraniot porast na cenata na masloto za jadewe) i na `itnite proizvodi. Mese`niot porast na cenite na oblekata, kako i na hranata i pijalacite vo ugostitelските objekti, imaa marginalen efekt vrz vkupното nivo na potro{uva`kite ceni, dodeka cenite na gorivata se namalija za 2,7% (namaluvawe za 4,5% od 20 avgust i za 0,7% od 3 septemvri 2007 godina)¹.

Grafikon 1
Tro{oci na `ivotot
(vo %)

Izvor: Dr`aven zavod za statistika.

Godi{nata stapka na rast na potro{uva`kite ceni prodol`i da se intenzivira i vo septemvri 2007 godina iznesuwa`e 3,6%, pri zna`aen efekt na promenata kaj tro{ocite za ishrana koi bele`at pogolem intenzitet na porast (za 6,7%), glavno poradi povi{okite ceni na sve`iot zelen`uk, rastitelnite masti i na `itnite proizvodi. Zgolemuwaweto na op{toto nivo na potro{uva`kite ceni na mese`na i godi{na osnova uslovi

intenzivirawe na *prose`nata stapka na inflacija* (za 0,3 p.p.) koja vo periodot januari-septemvri 2007 godina dostigna 1,4%, pri {to taa i natamu e pod vlijanie na povi{okite ceni na elektri`nata i toplinskata energija, na hranata, sredstvata za obrazovanie i ugostitelските услуги, a pri natamo{no deflatorno vlijanie na poniskite cenite na telekomunikaciskite usluzi i gorivata.

*Cenite na proizvo{itelite na industriski proizvodi*² vo septemvri 2007 godina zabele`aa malo namaluvawe vo odnos na prethodniot mesec za 0,3%. Mese`niot pad celosno e determiniran od poniskite proizvodstveni ceni vo energetskiот sektor, koi pridonesuvaat so 0,3 p.p. vo vkupniot pad na proizvodstvenite ceni. Pritoa, cenite vo prerabotuva`kiот sektor ostanaa na istoto nivo od prethodniot mesec, pri registrirani divergentni pomestuvawa kaj prerabotuva`kite granki. Taka, najizrazen porast na cenite be`e registriran kaj proizvo{itelite na prehranbeni proizvodi i pijalaci, a od druga strana najzna`aen pad bele`at cenite na proizvo{itelite na nafteni derivati (vo soglasnost so namaluvaweto na rafineriskite ceni so odlukite na Regulatornata komisija za energetika od 20 avgust i 3 septemvri 2007 godina). Proizvodstvenite ceni vo rudarskiот sektor bea re`isi nepromeneti (minimalno zgolemuwawe za 0,1%).

Na godi{na osnova, cenite na proizvo{itelite na industriski proizvodi se povi{oki za 2%, kako rezultat na porastot na cenite vo site tri industriski sektori. Intenzivniот porast na cenite na godi{na osnova uslovi umereno intenzivirawe na kumulativnata stapka na porast na proizvodstvenite ceni, koja vo periodot januari - septemvri 2007 godina dostigna 0,8%. Najgolemo inflatorno vlijanie na kumulativna osnova i natamu imaat povi{okite ceni na energijata (poradi povi{okata cena na elektri`nata i toplinskata energija), na prehranbenite proizvodi i pijalaci, grade`nite

¹ Izvor: Regulatorna komisija za energetika.

² Prethodni podatoci na DZS.

materijali i osnovnite metali, dodeka cenite na doma{noto proizvodstvo na nafteni derivati se u{te se poniski vo odnos na prethodnata godina.

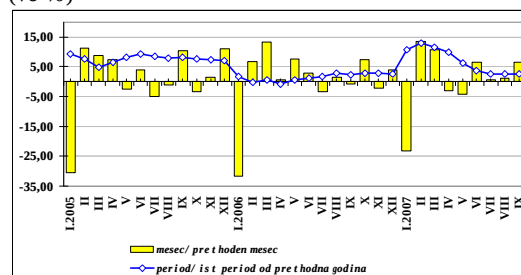
Posle maloto zgolemuвање na mese{noto proizvodstvo vo juli i avgust, vo septemvri 2007 godina e zabele{an pointenziven porast na *industriskoto proizvodstvo*³ za 6,6%. Zgolemenoto proizvodstvo vo celost proizleguva od pozitivnite dvi{ewa vo prerabotuva{kiot sektor (zgolemuвање na proizvodstvoto od 6,6%), pri porast na proizvodstvoto vo 60% od prerabotuva{kite granki. Dominanten faktor za porastot vo ovoj sektor pretstavuva recikla{ata, koja vo septemvri go nadmina minatomese{noto proizvodstvo za 14,4 pati, kako rezultat na povtorno aktivirawe na recikla{ata na otpadoci i ostatoci od metalni proizvodi⁴. Dopolnitelen zna{aen pridones kon mese{niot rast ima povisokoto proizvodstvo na metalni proizvodi vo metaloprerabotuva{kata faza koe vo septemvri bele{i intenziven porast od 2,1 pati vo odnos na prethodniot mesec⁵, kako i zgolemenoto proizvodstvo na hemiskite proizvodi i obleka. Od druga strana, negativni dvi{ewa se registrirani kaj proizvodstvoto na elektri{ni ma{ini i aparati, prehranbeni proizvodi i pijalaci (glavno poradi sezonski namalenoto proizvodstvo na pijalaci), osnovni metali i grade{nite materijali. Vo odnos na ostanatite sektori od industrijata, proizvodstvoto vo energetskiот sektor ostana na istoto nivo od prethodniot mesec, dodeka proizvodstvoto vo rudarskiот sektor zabele{a minimalno namaluvawe.

Realiziraniот mese{en porast vo septemvri, uslovi intenzivirawe na godi{nata stapka na porast na industriskoto proizvodstvo, koja dostigna 4,5%, determinirana od pozitivnite realizacii vo prerabotuva{kiот i energetskiот sektor. Kumulativniот rast na industriskoto proizvodstvo vo periodot januari-septemvri 2007 godina

iznesuva 2,7% i zabele{a malo intenzivirawe, reflektiraj{i gi pozitivnite performansi na mese{no i godi{no nivo. Proizvodstvoto na osnovni metali i natamu e osnoven generator na kumulativniот porast, stimulirano od povolnite dvi{ewa na svetskite berzi na metali. Dopolnitelno, porastot be{e poddr{an i od zgolemenoto proizvodstvo na prehranbeni proizvodi, grade{ni materijali i metalnite proizvodi vo metaloprerabotuva{kata faza. Sumirano, vo deset prerabotuva{ki granki, koi u{estvuvaat so okolu 53% vo vkupniот indeks e registriran kumulativen porast, dodeka kaj ostanatite e zabele{an pad. Vo ramki na rudarskiот sektor, i natamu pozitiven pridones na kumulativna osnova ima zgolemenata ekstrakcija na metalni rudi. Nasproti pozitivnite dvi{ewa vo prerabotuva{kiот i rudarskiот sektor, slabite performansi na proizvodstvo na elektri{na energija vo prvite devet meseci na 2007 godina (pad od 12,6%) imaa negativno vlijanie vrz vkupnoto industrisko proizvodstvo.

Grafikon 2

Industrisko proizvodstvo
(vo %)

Izvor: Dr{aven zavod za statistika.

³ Prethodni podatoci na DZS.

⁴ Se dol{i na ukinuvaweto na zabranata za vnatre{en promet, otkup i izvoz na otpadoci i ostatoci na proizvodi od {elezo, {elik, aluminium, bakar, olovo, cink, kalaj, bronza i mesing.

⁵ Se dol{i na restartiraweto na eden proizvođen kapacitet.

II. Monetarni dvi`ewa

Na krajot na septemvri 2007 godina, *primarnite pari*¹² iznesuvaat 25.304 milioni denari i na mesečna osnova se poniski za 3,3%, {to vo uslovi na zgolesena pobaruvačka na *gotovi pari*, se dol`i na padot na vkupnite *likvidni sredstva na bankite*¹³.

Vo tekot na septemvri, *deviznite transakcii na NBRM* deluvaa vo nasoka na kreirawe likvidnost (realiziran neto-otkup na devizi na devizniot pazar), koja vo celost be{e povlečena preku *monetarnite instrumenti* (porast na nivoto na blagajnički zapisi na NBRM, pri istovremen pad na dr`avnite zapisi za monetarni celi) i *gotovite pari vo optek*. *Denarskite depoziti na dr`avata kaj NBRM*, so ogled na neznačitelna mesečna promena, nema poznat likvidnosni efekt. Vo septemvri 2007 godina, bankite izdvoija 5% nad obvrskata za zadol`itelna rezerva (vo denari)¹⁴, {to vo odnos na prethodniot presmetkoven period pretstavuva namaluvawe od 6,2 procentni poena.

¹² Analizata se odnesuva na primarnite pari bez zadol`itelna rezerva na deviznite depoziti.

¹³ Ja soдр`i gotovinata vo blagajna i sredstvata na smetkata na bankite kaj NBRM.

¹⁴ Kako period na odr`uvawe (ispolnuvawe) na obvrskata za zadol`itelna rezerva na bankite se smeta periodot od 11. den vo tekovniot mesec do 10. den vo sledniot mesec. Vi{okot se odnesuva na izdvoeni sredstva na smetkata na bankite kaj NBRM nad obvrskata za zadol`itelna rezerva.

Tabela 1

Tekovi na kreirawe i povlekuvawe likvidnost*

(vo milioni denari)

	31.08.2007	30.09.2007	30.09.2007/31.08.2007
	sostojbi vo milioni denari		promeni vo milioni denari
Likvidni sredstva na bankite (smetka na bankite kaj NBRM)	7.959	6.790	-1.169
Kreirawe likvidnost			2.303
1. Neto devizna aktiva	91.954	94.209	2.255
2. Gotovina vo blagajna na bankite	1.816	1.768	48
Povlekuvawe likvidnost			-3.472
1. Neto doma (na aktiva od toa:	-65.799	-68.905	-3.106
Denarski depoziti na dr`avata kaj NBRM ¹⁵	-19.809	-19.816	-7
Blagajnički zapisi na NBRM	-10.460	-16.339	-5.879
Dr`avni zapisi za monetarni celi	-9.412	-6.312	3.100
Ostanati stavki, neto	-22.193	-22.665	-472
2. Gotovi pari vo optek	16.380	16.746	366

* Isklučeni se dr`avnite zapisi za monetarni celi.

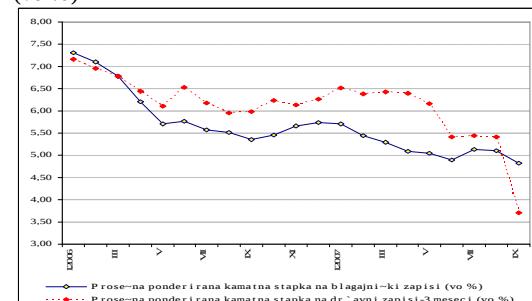
* Pozitivna promena-kreirawe likvidnost; negativna promena-povlekuvawe likvidnost.

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Na aukciite na blagajnički zapisi na NBRM odr`ani vo septemvri 2007 godina e realizirana prosečna ponderirana kamatna stapka od 4,83% (5,11% vo avgust 2007 godina), dodeka prosečnata ponderirana kamatna stapka na dr`avnite zapisi (so ročnost od tri meseci) vo septemvri iznesuva 3,71% (5,41% vo prethodniot mesec¹⁵).

Grafikon 3

Prosečni kamatni stapki na blagajnički zapisi na NBRM i na dr`avni zapisi (vo %)

Izvor: NBRM i Ministerstvo za finansii.

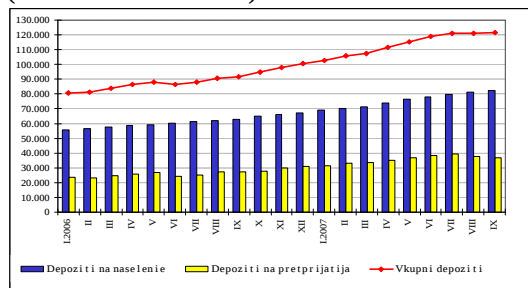
Vo septemvri 2007 godina, vo uslovi na zgolesena pobaruvačka na gotovi pari (za 2,2% na mesečna osnova), pri istovremeno namaluvawe na transakcijskite depoziti (za 0,3%), monetarniot agregat M1 ostvari mesečen porast od 0,8%. Po{irokrite monetarni agregati M2 i M4, vo septemvri 2007 godina, zabele`aa mesečna stapka na rast od 0,3% i 0,5%, soodvetno, dodeka na godi{na osnova (septemvri 2007 / septemvri 2006 godina)

¹⁵ Padot na kamatnata stapka na dr`avnite zapisi vo septemvri ja odrazuva i promenata na uslovite na odr`uvawe na aukciite na dr`avni zapisi od strana na Ministerstvoto za finansii.

stapkite na rast iznesuvaat 28,4% i 29,9%, soodvetno.

Grafikon 4
Dinamika na depozitite
(vo milioni denari)

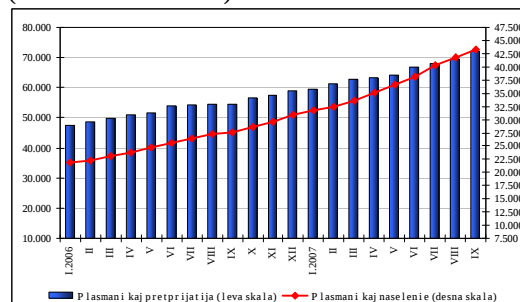

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Vkupnite plasmani na bankite kaj privatniot sektor na krajot na septemvri 2007 godina vo odnos na krajot na prethodniot mesec se zgolemija za 3,8%. Analizata na rovnata struktura na vkupnite plasmani poka`uva istovremen porast na kratkoro`nite i dolgoro`nite krediti, pri {to pozna`ajno u`estvo vo mese`niot porast na vkupnite krediti imaat kreditite odobreni na kratok rok (60,9%). Od aspekt na valutnata struktura, prodol`uva trendot na zgolemeno denarsko kreditirawe na privatniot sektor (vkluitelno i denarski krediti so devizna klauzula), `ij porast vo septemvri 2007 godina objasnuva 76,6% od porastot na vkupnite krediti. Nabquduvavo po sektori, kreditite na pretprijatijata zabele`aa pointenziven mese`en porast vo odnos na porastot na kreditite na naselenieto, pridonesuvaj{i so 65% za porastot na vkupnite krediti. Godi{nata stopka na rast na vkupnite krediti na bankite kaj privatniot sektor vo septemvri 2007 godina iznesuva 41%.¹⁶

¹⁶ Visokata stopka na godi`en porast delumno se dol`i na poniskata sporedbena osnova od septemvri 2006 godina, koga be{e izvr{en definitiven otpis na somnitelni i sporni pobaruvaava po denarski plasmani i drugi pobaruvaava od nefinansiski pravni lica vo iznos od 944 milioni denari.

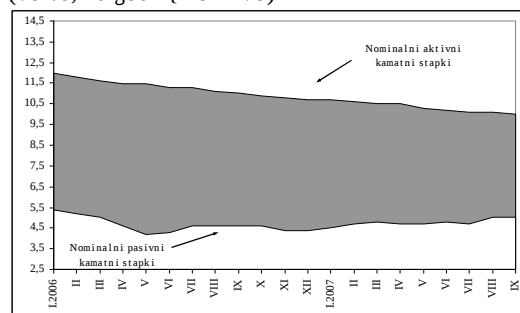
Grafikon 5
Plasmani na bankite po sektori
(vo milioni denari)

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Vo septemvri 2007 godina vo domenot na *kamatnata politika na bankite* ne bea zabele`ani zna`itelni promeni. Taka, prose`nata ponderirana kamatna stopka na denarskite krediti za site rokovi i sektori vo septemvri 2007 godina iznesuva 10% (10,1% vo prethodniot mesec), dodeka prose`nata ponderirana kamatna stopka na denarskite depoziti za site rokovi i sektori se zadr`a na nivoto od prethodniot mesec i iznesuva 5,0%. Vakvite dvi`ewa rezultiraa so najnisko nivo na kamatnite margini na bankite dosega od 5 p.p.

Grafikon 6
Ponderirani kamatni stapki i margini na bankite*
(vo %, na godi {no nivo)

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

*Se odnesuvaat na denarski krediti i depoziti za site rovnosti i sektori, pri {to se vkluceni i denarskite krediti i depoziti so valutna klauzula.

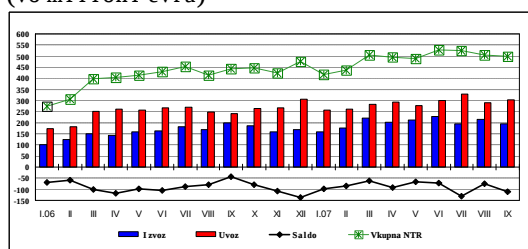
Prose`nata ponderirana kamatna stopka na deviznite krediti za site rokovi, sektori i valuti vo septemvri 2007 godina iznesuva 8,6% (8,5% vo prethodniot mesec), dodeka prose`nata ponderirana kamatna stopka na deviznite depoziti za site rokovi, sektori i valuti se zadr`a na nivoto od prethodniot mesec i iznesuva 1,9%.

III. Nadvorenje {notrgovski i devizni dvi`ewa

Vkupnata nadvorenje {notrgovska razmena¹⁷ vo septemvri 2007 godina iznesuva 499,2 miliona evra i na mesečna osnova zabele`a pad od 1,1%, pri mesečnem pad na izvozot na stoki. Imeno, *izvozot na stoki* vo septemvri 2007 godina iznesuva 194,5 milioni evra i vo odnos na avgust 2007 godina se namali za 9,6%, {to pred sč se dol`i na namaleni izvoz na `elezo i `elik i nivni proizvodi, nafteni derivati i pijalaci. Godi {noto namaluvawe na izvozot iznesuva 2,5% i glavno go reflektira namaleni izvoz na nafteni derivati, kamen, gips i cement, tutun i na `elezo i `elik i nivni proizvodi. Vo septemvri 2007 godina *uvozot na stoki* iznesuva 304,7 milioni evra i vo odnos na prethodniot mesec se zgolemi za 5,2%. Analizata po proizvodi uka`uva na zgolemen uvoz na `elezo i `elik za dorabotki, mineralni goriva, tekstil za dorabotki, rudi i na vozila, kako glavni faktori na mesečni porast na uvozot na stoki. Na godi {na osnova, uvozot zabele`a porast od 25,5%, pri zgolemen uvoz na `elezo i `elik i nivni proizvodi, rudi, mineralni goriva, oprema i vozila.

Grafikon 7

Nadvorenje {notrgovska razmena na Republika Makedonija
(vo milioni evra)

Izvor: Dr`aven zavod za statistika na Republika Makedonija.

Vakvata dinamika na komponentite na nadvorenje {notrgovskata razmena pridone se za značitelno zgolemuвање na trgovski deficit (za 48,4% na mesečna osnova), pri {to vo septemvri 2007 godina toj iznesuva {e 110,2 miliona evra. Istovremeno, na mesečna osnova stapkata na pokrienost na uvozot so izvoz se namali za 10,5 procentni poeni i iznesuva 63,8%.

Kumulativno, vo prvite devet meseci od 2007 godina, vkupno ostvarenata nadvorenje {notrgovska razmena iznesuva 4.407,1 milion evra, {to pretstavuva godi {en porast od 24,4%, kako rezultat na zgolemuвање na dvete kategorii na razmenata. Taka, izvozot na stoki vo periodot januari-septemvri 2007 godina iznesuva 1.808,9 milioni evra i bele`i stapka na godi {en porast od 29,9%. Sepak, stapkata na kumulativen rast na izvozot vo poslednite tri meseci bele`i zabavuvawe kako odraz na vlo`uvaweto na uslovite na razmena sporedeno so pošetokot na godinata. Analizirano po oddelni proizvodi, ostvarenoto zgolemuвање se dol`i pred sč na poviški izvoz na `elezo i `elik i nivni proizvodi (pridones od 82,7% za porastot), a potoa i na poviški izvoz na obleka i tekstil i na rudi. Vo prvite devet meseci, vkupniot uvoz na stoki ostvari porast od 20,8% i iznesuva 2.598,2 miliona evra, {to vo najgolem del e rezultat na zgolemeni uvoz na `elezo i `elik i nivni proizvodi, rudi, oprema, vozila i električni ma{ini. Pritoa, negativnoto trgovsko saldo se zgolemi za 4,1% vo sporedba so isti period od 2006 i iznesuva 789,3 milioni evra. Stapkata na pokrienost na uvozot so izvoz se zgolemi za 4,9 procentni poeni i iznesuva 69,6%.

Vkupniot promet na devizniot pazar realiziran vo septemvri 2007 godina iznesuva 522 miliona evra i na mesečna osnova ostvari porast od 6,4%. Vo uslovi na pointenziven porast na pobaruva`kata od ponudata na devizi (za 12,3% i 8,6%, soodvetno), neto-proda`bata na devizi od strana na bankite kon pretprijatijata e zgolemena i iznesuva 39,6 milioni evra. Na devizniot pazar NBRM realizira {e mesečnem neto-otkup na devizni sredstva od 32,9 milioni evra, pri {to na kumulativna osnova vo prvite devet meseci na 2007 godina neto-otkupot na devizi na devizniot pazar od strana na NBRM dostigna 314,3 milioni evra. Realiziraniot neto-otkup na devizniot pazar od strana na NBRM vo septemvri 2007 godina determinira re`isi 90% od mesečni porast na bruto deviznite rezervi. Taka, bruto deviznite rezervi na 30.09.2007 godina dostignaa 1.522,1 milion evra i na mesečna osnova se zgolemija za 36,7 milioni evra, dodeka vo odnos na 31.12.2006 godina tie se poviški za 105,4 milioni evra.

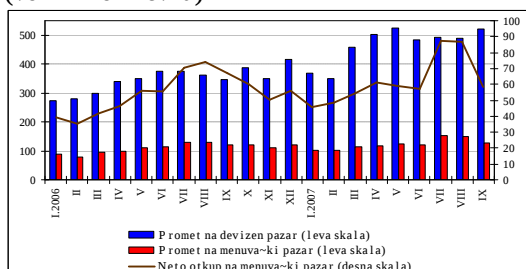
Vo septemvri 2007 godina na menuvaškiot pazar e ostvaren vkupen promet na devizi vo

¹⁷ Prethodni podatoci na NBRM. Izvozot na stoki e prika`an na f.o.b. osnova, dodeka uvozot na stoki e prika`an na c.i.f. osnova.

iznos od 126,1 milion evra, što na mesečnu osnovu predstavlja namaluvawe za 14,7%. Pritoa, vo uslovi na registriran pad na ponudata na devizi (od 21,2%) i porast na pobaruvačkata na devizi (od 10,1%), vo septemvri 2007 godina realiziraniot neto-otkup na devizi vo iznos od 58,5 milioni evra beleži mesečen pad od 32,3%. Pritoa, za prv pat vo periodot od dekemvri 2004 godina navamu vo septemvri 2007 godina e registriran godišen pad od 8,5%. Na kumulativna osnovu, vo prvite devet meseci od 2007 godina neto-otkupot na menuvačkiot pazar se zgolemi za 15,2% vo odnos na isti period od 2006 godina i iznesuva 557,9 milioni evra.

Grafikon 8

Dvišewe na vkupniot promet na devizniot i menuvačkiot pazar (vo milioni evra)

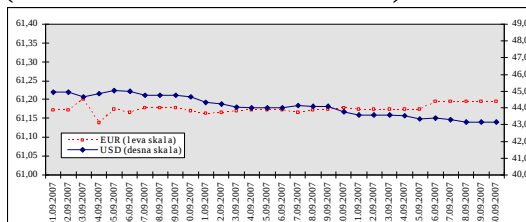

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Devizniot kurs na denarot vo odnos na evroto na devizniot pazar e stabilen i na 30.09.2007 godina iznesuva 61,19 denari za edno evro. Devizniot kurs na denarot vo odnos na amerikanskiot dolar na krajot na septemvri 2007 godina iznesuva 43,16 denari za eden amerikanski dolar i vo odnos na krajot na prethodniot mesec apesira za 4% (na krajot na avgust se razmenuvaa 44,95 denari za eden amerikanski dolar).

Grafikon 9

Dneven sreden devizen kurs na denarot vo odnos na evroto i amerikanskiot dolar na devizniot pazar (denari za edinica stranska valuta)

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Nadvoreniot dolg na Republika Makedonija vrz osnova na dolgoročni krediti i zaemi na 30.09.2007 godina iznesuva 1.646,3 milioni evra i vo odnos na prethodniot mesec se namali za 17 milioni evra, pri pogolemi otplati na glavnica vo odnos na koristenite sredstva. Taka, vo septemvri 2007 godina vkupno platenite obvrski iznesuvaat 15,2 miliona evra (od koi 9,6 milioni evra se glavnica, a 5,6 milioni evra kamata). Istovremeno, koristenite sredstva vo iznos od 6,5 milioni evra, od koi pogolemiot del (67,8%) otpa na privatniot sektor. Vkupniot dolgoročen dolg na privatniot sektor vo odnos na prethodniot mesec se namali za 4,6 milioni evra i iznesuva 652,4 milioni evra, so dominantno učešće na dolg na nebankarskiot privaten sektor (77,1%). Kratkoročniot nadvoreni dolg na krajot na septemvri 2007 godina iznesuva 153,5 milioni evra i vo odnos na avgust se zgolemi za 4,6 milioni evra. Pritoa, vrz osnova na odobreni kratkoročni krediti koristenite sredstva vo iznos od 5,5 milioni evra, a platenite obvrski iznesuvaat 1,1 milion evra.

Vo septemvri 2007 godina odobreni se krediti vo iznos od 76 milioni evra, od koi 91,9% se sklučeni na dolg rok. Pritoa, 76,3% od dolgoročnite novosklučeni krediti otpa na javniot sektor i vo celost se odnesuvaat na sklučenite krediti so MBOR vo iznos od 53,3 milioni evra, od koi 23,3 milioni evra za vtoriot Programski zaem za razvojni politiki (PDPL II), 15 milioni evra za vtoriot Proekt za olesnuvawe na trgovijata i transportot vo Jugoistočna Evropa (TTFSE II) i 15 milioni evra za Proektot za zajaknuvawe na zemjodelstvoto i pristapuvawe.

¹⁸ Prethodni podatoci na NBRM.

Prilog tabeli**Dvi `ewa vo realniot sektor vo Republika Makedonija****Tabela 1**

Tro{oci na `ivot i ceni na malo

	<u>IX.2007</u> <u>VIII.2007</u>	<u>IX.2007</u> <u>IX.2006</u>	<u>I-IX.2007</u> <u>I-IX.2006</u>
	vo %		
Tro{oci na `ivotot	0,9	3,6	1,4
I shrana	2,3	6,7	1,7
Tutun i pijalaci	0,1	2,4	1,5
Obleka i obuvki	0,9	1,7	1,2
Domuvawe	0,1	3,5	5,4
Stan (stanarina, voda, uslugi)	0,4	9,7	5,2
Ogrev i osvetlenie	0,0	2,1	7,5
Higiena i zdravje	0,1	0,9	0,5
Kultura i razonoda	-0,5	2,3	3,4
Soobrajajni sredstva i uslugi	-0,7	-0,6	-4,1
Restorani i hoteli	2,5	5,7	3,5
Ostanati uslugi nespomnati na drugo mesto	0,1	13,0	7,1
<i>Stoki</i>	<i>1,1</i>	<i>3,9</i>	<i>1,9</i>
<i>Uslugi</i>	<i>0,4</i>	<i>2,6</i>	<i>-0,5</i>
Ceni na malo	0,3	2,9	2,2
Zemjodelski proizvodi	0,7	16,0	2,0
Neprehranbeni industriski proizvodi	-0,2	2,0	3,0
Industrisko - prehranbeni proizvodi	2,3	4,8	1,4
Pijalaci (alkoholni i bezalkoholni)	0,2	0,9	0,6
<i>Stoki</i>	<i>0,5</i>	<i>3,4</i>	<i>2,4</i>
<i>Uslugi</i>	<i>0,0</i>	<i>2,0</i>	<i>1,9</i>

Izvor: Dr `aven zavod za statistika na Republika Makedonija

Tabela 2

Ceni na proizvođitelite na industrijski proizvodi*

	<u>IX.2007</u> <u>VIII.2007</u>	<u>IX.2007</u> <u>IX.2006</u>	<u>I-IX.2007</u> <u>I-IX.2006</u>
	vo %		
Ceni na proizvođitelite na industrijski proizvodi	-0,3	2,0	0,8
Energija	-4,7	1,2	-0,5
Intermedijarni proizvodi, osven energija	1,6	7,0	5,1
Kapitalni proizvodi	0,2	0,8	1,4
Trajni proizvodi za { iroka potro { uva~ka	0,0	0,0	0,3
Netrajni proizvodi za { iroka potro { uva~ka	0,9	-0,8	-1,3
<i>Vadewe rudi i kamen</i>	<i>0,1</i>	<i>0,4</i>	<i>0,6</i>
<i>Prerabo t uva~ka indus t rija</i>	<i>0,0</i>	<i>0,6</i>	<i>-0,8</i>
Proizvodstvo na prehranbeni proizvodi i pijalaci	2,4	4,2	1,3
Proizvodstvo na tutunski proizvodi	-0,1	-0,6	-0,2
Proizvodstvo na tekstilni tkaenini	0,0	0,0	-0,4
Proizvodstvo na predmeti za obleka; dorabotka i boewe krzno	0,1	-2,3	-2,2
Izdava~ka dejnost, pe~atewe i reprodukcija na snimeni mediumi	0,0	-0,3	-0,4
Proizvodstvo na koks, derivati na na fta i nuklearno gorivo	-6,5	-8,7	-11,5
Proizvodstvo na hemikalii i hemiski proizvodi	0,0	-1,5	-0,9
Proizvodstvo na proizvodi od guma i proizvodi od plasti~ni masi	-0,1	2,7	0,3
Proizvodstvo na proizvodi od drugi nemetalni minerali	0,1	1,1	2,0
Proizvodstvo na osnovni metal i	1,3	10,6	11,3
Proizvodstvo na metalni proizvodi vo metaloprera botuva~kata faza, osven ma { ini i uredi	0,3	2,2	3,0
Proizvodstvo na elektri~ni ma { ini i aparati, nespomnati na drugo mesto	0,0	3,3	4,9
<i>Snabduvawe so elek t ri~na energija, gas i voda</i>	<i>-2,6</i>	<i>14,5</i>	<i>14,5</i>

*Prethodni podatoci.

Izvor: Dr `aven zavod za statistika na Republika Makedonija

Tabela 3
Industrijsko proizvodstvo*

	struktura vo %	IX.2007 VIII.2007	IX.2007 IX.2006	I-IX.2007 I-IX.2006
		vo %		
Vkupno	100,0	6,6	4,5	2,7
Energija	18,3	1,1	9,0	-7,2
Intermedijarni proizvodi, osven energija	34,1	0,1	1,9	12,1
Kapitalni proizvodi	5,1	62,1	77,6	17,7
Trajni proizvodi za široka potrošnja	2,2	24,1	-15,4	9,7
Netrajni proizvodi za široka potrošnja	40,3	6,7	-2,4	-3,3
Vadewe rudi i kamen	3,9	-4,3	0,6	15,2
Vadewe kamen jaglen i lignit, vadewe na treset	1,6	17,2	11,1	0,8
Vadewe rudi na metal	0,7	-23,2	15,8	95,5
Vadewe drugi rudi i kamen	1,5	-2,1	-13,2	-3,7
Prerabotuvana industrija	83,9	7,8	4,3	4,3
Proizvodstvo na prehranbeni proizvodi i pijalaci	16,1	-5,7	6,6	6,9
Proizvodstvo na tutunski proizvodi	5,7	-0,9	-13,3	-10,4
Proizvodstvo na tekstilni tkanini	1,7	64,4	8,3	-9,3
Proizvodstvo na predmeti za obleka; dorabotka i bove krzno	11,1	22,0	-8,4	-14,5
[tavewe i dorabotka na koža, proizvodstvo na kuferi, razni torbi, sedla, saraški proizvodi i obuvki	1,5	26,8	8,0	-0,8
Prerabotka na drvo, proizvodi od drvo i pluta, osven mebel, proizvodstvo na predmeti od slama i pletarski materijal	1,2	-11,9	-24,3	9,0
Proizvodstvo na celuloza, hartija i proizvodi od hartija	1,1	38,1	14,5	-1,4
Izdavačka dejnost, pešatewe i reprodukcija na snimeni mediumi	3,1	-7,9	-22,7	-7,5
Proizvodstvo na koks, derivati na nafta i nuklearno gorivo	4,5	-1,1	7,5	4,5
Proizvodstvo na hemikalii i hemiski proizvodi	4,6	51,6	-24,6	0,7
Proizvodstvo na proizvodi od guma i proizvodi od plastični masi	1,9	12,9	13,1	7,1
Proizvodstvo na proizvodi od drugi nemetalni minerali	7,3	-9,6	-12,8	10,0
Proizvodstvo na osnovni metali	11,2	-7,0	16,4	37,2
Proizvodstvo na metalni proizvodi vo metalopreraotuvana faza, osven mašini i uredi	3,3	2,1 pati	2,5 pati	21,6
Proizvodstvi na mašini i uredi, nespomnati na drugo mesto	1,4	20,3	34,5	44,8
Proizvodstvo na električni mašini i aparati, nespomnati na drugo mesto	3,5	-35,6	-11,7	-34,1
Proizvodstvo na motorni vozila, prikolki i poluprikolki	1,1	42,2	-13,3	-29,6
Proizvodstvo na drugi soobrajajni sredstva	1,1	59,1	93,7	26,3
Proizvodstvo na mebel i drugi raznovidni proizvodi, nespomnati na drugo mesto	2,0	25	-50,0	-16,1
Reciklaža	0,6	14,4 pati	-50,1	-48,9
Snabduvawe so električna energija, gas i voda	12,2	0,0	9,5	-12,6

* Prethodni podatoci.

Izvor: Državen zavod za statistika na Republika Makedonija

Monetarni dvi`ewa vo Republika Makedonija**Tabela 4**

Pregled na Narodnata banka na Republika Makedonija
(tekoven kurs, vo milioni denari)

	XII.06 ¹⁾	I.07	II.07	III.07	IV.07	V.07	VI.07	VII.07	VIII.07	IX.07
I. Neto devizna aktiva	85116	83884	83221	85066	87857	90799	87790	89659	91954	94209
Aktiva	87761	86503	85676	87526	90111	90799	87849	89718	91954	94209
Pasiva	2645	2619	2455	2460	2254	0	59	59	0	0
II. Neto doma`na aktiva	-53852	-55452	-54084	-55711	-56502	-60195	-55952	-52894	-58655	-61676
Kredit i na banki, neto	-9422	-11596	-11137	-11274	-11726	-13755	-15067	-10082	-10432	-16311
Kredit i na banki	34	34	29	29	29	29	28	28	28	28
Aukcija na kredit i	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aran`mani za reotkup	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kredit i vrz osnova na hartii od vrednost	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Dolgoro`ni kredit i	24	24	19	19	19	19	18	18	18	18
Avansi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ostanato	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
Instrument i	-9456	-11630	-11166	-11303	-11755	-13784	-15095	-10110	-10460	-16339
Aukcija na blagajni`ki zapisi	-9456	-11630	-11166	-11303	-11755	-13784	-15095	-10110	-10460	-16339
Neto, Dr`ava	-30690	-29827	-28241	-29969	-30240	-32124	-26497	-28290	-33174	-29929
1. Kredit i na dr`avata	2267	2267	2267	2267	1039	1039	1039	1039	1039	1039
Koristewe na kredit od Fondot	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Obi`en kredit	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Otkupeni dr`avni hartii od vrednost	1039	1039	1039	1039	1039	1039	1039	1039	1039	1039
Ostanato	1228	1228	1228	1228	0	0	0	0	0	0
2. Depoziti na dr`avata	-32957	-32094	-30508	-32236	-31279	-33163	-27536	-29329	-34213	-30968
A) Vo denari	-15326	-17161	-17647	-20106	-19997	-21803	-21807	-23940	-29221	-26128
Depozitni pari	-15326	-17161	-17647	-20106	-19997	-21803	-21807	-23940	-29221	-26128
- Trezorska smetka	-10303	-12307	-12416	-14093	-13228	-14135	-13209	-14923	-19309	-19302
- Drugi buxetski fondovi	-5023	-4854	-5231	-6013	-6769	-7668	-8598	-9017	-9912	-6826
od toa: Dr`avni hartii od vrednost za monetarni celi	-4573	-4391	-4756	-5537	-6284	-7166	-8082	-8520	-9412	-6312
Fond za poddr`ka na monetarnata politika	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B) Vo stranska valuta	-17631	-14933	-12861	-12130	-11282	-11360	-5729	-5389	-4992	-4840
Depoziti na Centralna vlada	-17515	-14820	-12745	-12015	-11168	-11247	-5599	-5261	-4861	-4709
od koi: Telekom	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
od koi: Fond za pati`ta	-81	-81	-81	-81	-81	-81	-81	-81	-81	-81
Drugi depoziti na dr`avata	-116	-113	-116	-115	-114	-113	-130	-128	-131	-131
3. Eksterna smetka	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ostanati stavki, neto	-13740	-14029	-14706	-14468	-14536	-14316	-14388	-14522	-15049	-15436
Ostanat aktiva	5727	5746	5760	5691	5612	5689	5610	5692	5732	5697
Ostanata pasiva	-5732	-5503	-5512	-5554	-5593	-5605	-5605	-5514	-5624	-5749
od koi: Preodna smetka	-171	-25	-66	-58	-46	-25	-68	-33	-41	-107
Kapitalna smetka	-11819	-12335	-12463	-12257	-12137	-12046	-11994	-12169	-12376	-12590
Rezidualni stavki	-1916	-1937	-2491	-2348	-2418	-2354	-2399	-2531	-2781	-2794
Primarni pari	31264	28432	29137	29355	31355	30604	31838	36765	33299	32533
Gotovi pari vo optek	16206	14527	14986	15034	15531	15359	15844	16673	16380	16746
Gotovina vo blagajna	1526	1397	1520	1468	1567	1644	1590	1741	1816	1768
Smetki na banki	13532	12508	12631	12853	14257	13601	14404	18351	15103	14019
od koi: Zadol`itelna rezerva na devizni depoziti	6373	6462	6509	6595	6675	6740	6949	6987	7144	7229

1) Definitivni podatoci

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 5
Monetaren pregled
(tekoven kurs, vo milioni denari)

	XII.06 ¹⁾	I.07	II.07	III.07	IV.07	V.07	VI.07	VII.07	VIII.07	IX.07
I. Neto devizna aktiva	108042	106455	107140	108475	110951	113778	107566	110631	113010	111578
<i>Narodna banka</i>	85116	83884	83221	85066	87857	90799	87790	89659	91954	94209
Aktiva	87761	86503	85676	87526	90111	90799	87849	89718	91954	94209
Pasiva	2645	2619	2455	2460	2254	0	59	59	0	0
<i>Depozitni banki</i>	22926	22571	23919	23409	23094	22979	19776	20972	21056	17369
Aktiva	39707	38257	38837	39614	39419	39424	39000	39182	40996	38175
Pasiva	16781	15686	14918	16205	16325	16445	19224	18210	19940	20806
II. Neto doma { na aktiva	28288	29824	33173	34538	37587	38540	48712	49613	48103	50327
1. Doma { ni krediti	77176	79487	83921	85601	88305	89928	100434	101445	100551	104481
od koi: pobaruwawa od dr `avata	-17184	-16633	-14556	-15513	-14956	-15969	-9477	-11370	-15450	-15736
a) Depozitni banki	107866	109314	112162	115570	118545	122052	126931	129735	133725	134410
-vo denari	84368	85822	87861	90626	93354	96169	99837	102258	105693	105391
Dr `ava	13377	13067	13562	14337	15165	16041	16907	16770	17557	14020
Krediti	13355	13045	13539	14314	15142	16018	16883	16746	17533	13999
a) Buxeti ministertva	13095	12762	13241	14052	14994	15893	16777	16661	17469	13946
b) Fondovi	260	283	298	262	148	125	106	85	64	53
v) Instit. na centralnata dr `avna vlast: sudovi,										
itn.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Presmetana nenaplatena kamata	22	22	23	23	23	23	24	24	24	21
Nedr `aven sektor	70991	72755	74299	76289	78189	80128	82930	85488	88136	91371
Krediti	66410	68057	69569	71537	73380	75288	78031	81138	83694	86908
od koi: Dostasani nenaplateni pobaruwawa	9810	9737	9721	9560	9848	10180	10049	9653	9756	10125
Presmetana nenaplatena kamata	4581	4698	4730	4752	4809	4840	4899	4350	4442	4463
-vo stranska valuta	23498	23492	24301	24944	25191	25883	27094	27477	28032	29019
Dr `ava	129	127	123	119	119	114	113	150	167	173
od koi: Dostasani nenaplateni pobaruwawa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nedr `aven sektor	23369	23365	24178	24825	25072	25769	26981	27327	27865	28846
od koi: Dostasani nenaplateni pobaruwawa	1650	1625	1473	1511	1566	1630	1611	1591	1748	1763
b) Pobaruwawa na Narodna banka od dr `avata	-30690	-29827	-28241	-29969	-30240	-32124	-26497	-28290	-33174	-29929
2. Ostanati stavki, neto	-48888	-49663	-50748	-51063	-50718	-51388	-51722	-51832	-52448	-54154
od koi: pobaruwawa od dr `avata										
za zamrznati devizni { tedni vlogovi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Presmetana nenaplatena kamata	-4603	-4720	-4753	-4775	-4832	-4863	-4923	-4374	-4466	-4484
Ostanato	-44285	-44943	-45995	-46288	-45886	-46525	-46799	-47458	-47982	-49670

1) Definitivni podatoci

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Monetaren pregled (prodol`uva)
(tekoven kurs, vo milioni denari)

	XII.06 ¹⁾	I.07	II.07	III.07	IV.07	V.07	VI.07	VII.07	VIII.07	IX.07
M4 Vkupno	136330	136279	140313	143013	148538	152318	156278	160244	161113	161905
M4 (ne dr`aven sektor)	135131	135262	139216	141473	147468	151242	155152	159208	160102	160861
M1 (Vkupno)	35436	33102	34022	35281	36164	36484	36864	38448	39556	39864
M1 (ne dr`aven sektor)	34747	32583	33433	34254	35708	35954	36319	37916	39051	39348
Gotovi pari vo optek	16206	14527	14986	15034	15531	15359	15844	16673	16380	16746
Depozitni pari (Vkupno)	19230	18575	19036	20247	20633	21125	21020	21775	23176	23118
Depozitni pari (ne dr`aven sektor)	18541	18056	18447	19220	20177	20595	20475	21243	22671	22602
Depozitni banki	19207	18479	18705	19824	20159	20748	20814	21552	22699	22645
Depozitni pari na ne dr`aven sektor	18518	17960	18116	18797	19703	20218	20269	21020	22194	22129
Depozitni pari na dr`avata	689	519	589	1027	456	530	545	532	505	516
a) Buxet i ministerstva	551	234	262	226	219	227	232	304	243	276
b) Fondovi	138	284	327	801	236	302	312	227	261	239
v) Instit. na centralna dr`avna vlast: sudovi, itn	0	1	0	0	1	1	1	1	1	1
Narodna banka - depozitni pari na ne dr`aven sektor	23	96	331	423	474	377	206	223	477	473
M2 (Vkupno)	129644	129731	133527	136240	140944	143911	147785	151132	152010	152443
M2 (ne dr`aven sektor)	128494	128763	132480	134750	139924	142885	146709	150146	151049	151450
Kvazi-depoziti (Vkupno)	94208	96629	99505	100959	104780	107427	110921	112684	112454	112579
Kvazi-depoziti (ne dr`aven sektor)	93747	96180	99047	100496	104216	106931	110390	112230	111998	112102
Depozitni banki	94208	96629	99505	100959	104780	107427	110921	112684	112454	112579
Ne dr`aven sektor	93747	96180	99047	100496	104216	106931	110390	112230	111998	112102
Denari	36317	37295	39293	40511	43540	45648	48389	49353	48434	50045
Stranska valuta	57430	58885	59754	59985	60676	61283	62001	62877	63564	62057
Depoziti na dr`avata	461	449	458	463	564	496	531	454	456	477
Denari	460	448	457	462	563	496	531	454	456	477
Stranska valuta	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0
NBRM - kvazi-depoziti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nemonetrni depoziti (Vkupno)	6686	6548	6786	6773	7594	8407	8493	9112	9103	9462
Nemonetrni depoziti vo denari (Vkupno)	3678	3641	3739	3799	4536	4734	4938	5217	5407	5549
Nemonetrni depoziti vo stranska valuta (Vkupno)	3008	2907	3047	2974	3058	3673	3555	3895	3696	3913
Nemonetrni depoziti (ne dr`aven sektor)	6637	6499	6736	6723	7544	8357	8443	9062	9053	9411
Nemonetrni depoziti vo denari (ne dr`aven sektor)	3629	3592	3689	3749	4486	4684	4888	5167	5357	5498
Nemonetrni depoziti vo stranska valuta (ne dr`aven sektor)	3008	2907	3047	2974	3058	3673	3555	3895	3696	3913
-Depozitni banki	6686	6548	6786	6773	7594	8407	8493	9112	9103	9462
Nemonetrni depoziti vo denari - ne dr`aven sektor	3629	3592	3689	3749	4486	4684	4888	5167	5357	5498
Nemonetrni depoziti vo stranska valuta - ne dr`aven sektor	3008	2907	3047	2974	3058	3673	3555	3895	3696	3913
Nemonetrni depoziti vo denari - Dr`ava	49	49	50	50	50	50	50	50	50	51
Nemonetrni depoziti vo stranska valuta - Dr`ava	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
-NBM nemonetrni depoziti (ne dr`aven sektor)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Denari	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stranska valuta	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vkupni depoziti	120124	121752	125327	127979	133007	136959	140434	143571	144733	145159
Vkupni depoziti (ne dr`aven sektor)	118925	120735	124230	126439	131937	135883	139308	142535	143722	144115

1) Definitivni podatoci

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 6

Vkupni depoziti na nedr`avniot sektor
(vo milioni denari)

	30.09.2007	mesečna promena		godična promena		struktura
	godina					
	vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari	vo %	vo %
Vkupni depoziti	121.513	462	0,4	29.734	32,4	100,0
1. Spored ročnost						
- kratkoročni	112.102	104	0,1	26.240	30,6	92,3
- dolgoročni	9.411	358	4,0	3.494	59,1	7,7
2. Spored valuta						
- denarski	55.543	1.752	3,3	21.662	63,9	45,7
- devizni	65.970	-1.290	-1,9	8.072	13,9	54,3

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 7

Depoziti na naselenieto i pretprijatijata

	struktura vo %	30.09.2007	mesečna promena		godična promena	
		godina				
		vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari	vo %
Vkupni depoziti na naselenieto	100,0	82.438	1.343	1,7	19.671	31,3
1. Spored ročnost						
- kratkoročni	93,0	76.704	1.146	1,5	17.471	29,5
- dolgoročni	7,0	5.734	197	3,6	2.200	62,3
2. Spored valuta						
- denarski	40,6	33.501	1.182	3,7	14.523	76,5
- devizni	59,4	48.937	161	0,3	5.148	11,8
Vkupni depoziti na pretprijatijata	100,0	36.726	-887	-2,4	9.565	35,2
1. Spored ročnost						
- kratkoročni	94,2	34.596	-1.049	-2,9	8.814	34,2
- dolgoročni	5,8	2.130	162	8,2	751	54,5
2. Spored valuta						
- denarski	54,1	19.886	543	2,8	6.506	48,6
- devizni	45,9	16.840	-1.430	-7,8	3.059	22,2

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 8

Depozitni pari na naselenieto i pretprijatijata

	30.09.2007	mesečna promena		godična promena	
	godina				
	vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari	vo %
Depozitni pari	22.602	-69	-0,3	5.322	30,8
- Depozitni pari na naselenieto	4.415	81	1,9	1.097	33,1
- Depozitni pari na pretprijatijata	15.341	-240	-1,5	3.791	32,8

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 9

Plasmani kaj naselenieto i pretprijatijata

	30.09.2007	mesečna promena		godična promena	
	godina				
	vo mil. denari	vo mil. denari	vo %	vo mil. denari	vo %
Vkupni plasmani	115.754	4.195	3,8	33.670	41,0
<i>Denarski plasmani</i>	86.908	3.214	3,8	26.559	44,0
<i>od toga:</i>					
-pretprijatija	45.428	1.787	4,1	11.256	32,9
-naselenie	41.216	1.425	3,6	15.118	57,9
<i>Devizni plasmani</i>	28.846	981	3,5	7.111	32,7
<i>od toga:</i>					
-pretprijatija	26.798	941	3,6	6.590	32,6
-naselenie	2.038	41	2,1	513	33,6

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 10

Ročna i sektorska struktura na denarskite i deviznite plasmani

	30.09.2007 godina	mesečna promena	godična promena
	(vo %)	(vo procentni poeni)	
Denarski plasmani	100,0		
ročna struktura			
- kratkoročni	44,3	1,1	-3,4
- dolgoročni	55,7	-1,1	3,4
sektorska struktura			
- pretprijatija	52,3	0,1	-4,4
- naselenie	47,4	-0,1	4,2
- ostanato	0,3	0,0	0,2
Devizni plasmani	100,0		
ročna struktura			
- kratkoročni	26,5	-0,1	-0,1
- dolgoročni	73,5	0,1	0,1
sektorska struktura			
- pretprijatija	92,9	-0,2	-0,1
- naselenie	7,1	0,2	0,0
- ostanato	0,0	0,0	0,0

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija

Tabela 11

Kamatni stapki

	septemvri 2007 godina	mesečna promena	godična promena
	vo %	vo procentni poeni	
Kamatna stapka na aukcije na blagajnički zapisi (28 dena)	4,8	-0,3	-0,5
Prosečna ponderirana kamatna stapka na pazarot na pari (MBKS)*	3,2	-0,3	-1,5
Kamatna stapka na državni zapisi so rok na dostasuvawe od tri meseci	3,7	-1,7	-2,3
Ponderirani aktivni kamatni stapki na bankite	10,0	-0,1	-1,0
Ponderirani pasivni kamatni stapki na bankite	5,0	0,0	0,4

Izvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Tabela 12

Aukcijski i javni zapisi

Datum na održavanje	Ponuda	Pobaruvačka	Realizacija	Ponderirana kamatna stopa
iznosi u milijardi denara			u %	
Državni zapisi s rokom dostave od 3 mjeseci				
18.09.2007	2.100	415	415	3,71
Državni zapisi s rokom dostave od 12 mjeseci				
18.09.2007	600	120	120	5,13

Izvor: Ministarstvo za finansii

Nadvore { notrgovski i devizni dvi`ewa u Republika Makedonija**Tabela 13**Nadvore { notrgovska razmena u Republika Makedonija
(u milijardi evra)

	IX.2007	I-IX.2007	IX.2007		IX.2007		I-IX.2007	
			VIII.2007		IX.2006		I-IX.2006	
			iznos	%	iznos	%	iznos	%
Vkupna razmena	499,2	4.407,1	-5,5	-1,1	56,8	12,8	863,0	24,4
Izvoz	194,5	1.808,9	-20,7	-9,6	-5,1	-2,5	416,1	29,9
Uvoz	304,7	2.598,2	15,2	5,2	61,9	25,5	446,9	20,8
Saldo	-110,2	-789,3	-35,9	48,4	-67,0	155,0	-30,8	4,1

Izvor: Državni zavod za statistiku u Republika Makedonija.

Tabela 14Deset najvećih trgovačkih partnera u Republika Makedonija u periodu januar-septembar 2007
godina
(u milijardi evra)

	Obem na stokovnu razmenu		Izvoz		Uvoz		Pokrienosć na uvoz i izvoz
	iznos	%	iznos	%	iznos	%	%
REPUBLIKA MAKEDONIJA	4.407,1	100,0	1.808,9	100,0	2.598,2	100,0	69,6
od toga:							
Srbija	545,2	12,4	336,7	18,6	208,5	8,0	161,5
Germanija	520,7	11,8	261,8	14,5	258,9	10,0	101,1
Grcija	451,3	10,2	226,0	12,5	225,3	8,7	100,3
Italija	341,1	7,7	185,4	10,2	155,7	6,0	119,0
Rusija	330,2	7,5	12,7	0,7	317,5	12,2	4,0
Bugarija	259,8	5,9	127,4	7,0	132,5	5,1	96,1
Hrvatska	139,8	3,2	80,2	4,4	59,6	2,3	134,6
Poljska	139,8	3,2	112,3	6,2	27,5	1,1	409,1
Turska	129,6	2,9	29,1	1,6	100,5	3,9	28,9
Slovenija	117,4	2,7	39,7	2,2	77,7	3,0	51,1
Vkupno (10 najvećih partnera)	2.974,8	67,5	1.411,2	78,0	1.563,6	60,2	90,3

Izvor: Državni zavod za statistiku u Republika Makedonija.

Tabela 15

Nadvore { en dolg na Republika Makedonija, koristeni sredstva i plateni obvrski
(vo milioni evra)

	Sostojba na dolg		Koristeni sredstva		Plateni obvrski	
	31.08.2007	30.09.2007	VIII.2007	IX.2007	VIII.2007	IX.2007
Dolgoro~en dolg	1.663,3	1.646,3	23,1	6,5	17,9	15,2
Javen sektor	1.006,3	993,9	3,0	2,1	11,9	6,3
Oficijalni kreditori	780,8	771,1	3,0	2,1	11,9	5,5
Multilateralni kreditori	694,8	686,3	2,1	1,9	10,7	5,3
Bilateralni kreditori	86,0	84,8	0,9	0,2	1,2	0,2
Privatni kreditori	225,5	222,8	0,0	0,0	0,0	0,7
Evroobvrznici	150,0	150,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ostanati privatni kreditori	75,5	72,8	0,0	0,0	0,0	0,7
Privaten sektor	657,0	652,4	20,1	4,4	6,0	9,0
Privatni banki	153,7	149,3	7,7	3,5	2,9	6,6
Nebankarski privaten sektor	503,4	503,1	12,4	0,9	3,1	2,3
Kratkoro~en dolg	148,9	153,5	13,0	5,5	3,5	1,1
Javen sektor	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Privaten sektor	148,9	153,5	13,0	5,5	3,5	1,1
Privatni banki	43,3	43,3	8,8	0,0	0,0	0,0
Nebankarski privaten sektor	105,6	110,2	4,2	5,5	3,4	1,1
Vkupno	1.812,2	1.799,9	36,1	12,1	21,4	16,4

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija.

Tabela 16

Bilans na sostojba na NBRM na 30.09.2007 godina
(milioni denari)

Aktiva	Iznos	Pasiva	Iznos
Devizni sredstva	94.209	Primarni pari	25.304
Pobaruwawa od javniot sektor	1.626	Instrumenti na NBRM	16.339
Pobaruwawa od banki i drugi finansiski organizacii	1.346	Ograni~eni depoziti	650
Ostanata aktiva	4.380	Devizni obvrski	0
		Depoziti na javen sektor	33.193
		Kapitalni smetki	12.590
		Ostanata pasiva	13.485
Vkupno	101.561	Vkupno	101.561

I zvor: Narodna banka na Republika Makedonija